

عنوان مقاله:

کاربرد آیات قرآنی در هنر و معماری اسلامی (نمونه موردی: کتیبه ها و سنگ محراب مسجد جامع یزد)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر و فرهنگ، دوره 3، شماره 4 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

בלال شانواز - کارشناسی ارشد تاریخ ایران، دانشگاه شهید بهشتی تهران

سیده عطیه حسینی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب

خلاصه مقاله:

هنر و قرآن یک جلوه از هستی اند، بدین صورت که از یک سو، قرآن کریم دربردارنده عصاره رموز آفرینش است و از سوی دیگر هنر نیز در ماهیت خود جز آفرینی و تجلی بخشیدن به رموز هستی نیست. از این رو، هنر می تواند در مفهوم راستین خود بازگو کننده حقایق قرآنی از زمان و مکان فراتر رود و در غایت خود، در دل قرآن جای گیرد. در داد و ستدی که هنر و قرآن با یکدیگر داشته اند، از یک سو، هنرهایی ابداع شد و هنرهایی تکامل یافت و از سوی دیگر قطعات و مصحف های نفیسی از قرآن پدید آمد که بر تارک هنر اسلامی می درخشید. از این میان، به موارد ذیل می توان اشاره کرد: ۱- خوش نویسی، ۲- تذهیب، ۳- نگارگری قصص قرآنی، ۴- کتیبه نویسی و کاشی کاری، همراه با بالیدن تمدن اسلامی در سراسر سرزمین های اسلامی ساخت و ساز مساجد رونق گرفت و هنرمندان مسلمان نهایت تلاش خود را در زیباسازی مساجد به کار گرفتند که از جمله این تلاش ها نوشتن آیات قرآن بر روی کاشی ها و محراب ها و کتیبه های زیبا بود؛ به گونه ای که به هنر مستقلی تبدیل شد. هنرمندان مسلمان با نوشتن کلام خدا بر روی کتیبه ها و محراب ها هم به آن ها قداست بخشیده اند و هم کلام خدا را به فعلیت رسانیده اند. این مقاله ابتدا به روش توصیفی هنر مقدس خوشنویسی و به طور خاص کتیبه نویسی را بررسی می کند و سپس به روش تحلیلی کاربرد این هنر را در آیات قرآنی مکتوب بر روی کتیبه ها و سنگ محراب مسجد جامع یزد مورد تحقیق قرار می دهد تا در نهایت کاربرد آیات در هنر اسلامی را بشناسیم و موضوعیت آن ها را مورد بررسی قرار دهیم.

کلمات کلیدی:

هنر اسلامی، نقوش خطی، کتیبه نویسی، کتیبه نگاری محراب، مسجد جامع یزد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1352226>

